

עצות בושינגטון, התפקיד העליון כשרות-החוזק הסובייטי וגם היש-ראלי.

● השגריר הסובייטי אמר בגילוי לב מדהים כי ניתוק היחסים עם ישראל ב-1967 היה מישגה חמור של ברית-המועצות.

● הסובייטי הציע לישראל עיסוק של "יהודים תמורת שטחים". אם ישראל תחזיר את הגולן לסוריה ותפסיק את התעמולה האנטי-סובייטית (הישראלית, ואולי גם האמריקאית), העומדת להיות משוררת מאדמת ישראל) תתיר ברית-המועצות עליית יהודים לארץ, בטיסה ישירה ממוסקווא ללוד.

● תוך כדי כך דיבר הסובייטי בזלזול על אש"ף, ורמז שבירת המועצות כלל אינה מעוניינת בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל — שהיא המטרה הסובייטית המוצהרת מזה שנים רבות.

כל אחד מן הגילויים האלה היה מוזר — בלשון המעטה.

איד להתחנף

לשואל

דיסלומטים סובייטיים הם תמיד אנשים מכופתרים מאוד. בניגוד לעמיתיהם האמריקאיים, הם כולים לפעמים להיפתח, להתלוצץ

אפשר לדעת את התשובה. קשה להעריך אם זרק הדיפלומט הסובייטי כשיחה כמה פיתיונות, כדי לראות מה תהיה תגובת ישראל, או שסופר הגויים בדברים שנאמרו, וניסח אותם ככוונה בצורה שתנעם לאוזן השומעת בירר שלים, בנסיון מודע או בלתי-מודע לרכוש את לב השר, הזקוק להישגים. יש מיגוון רחב של אפשרויות להסברת מה שהתרחש או לא התרחש בשיחה:

● מוסקווא מבקשת לרמוז ליש"ר שיש מקום לעסקה, כדי להקל על כניסת הסובייטים למהלכי-השלום במרחב.

● מוסקווא מעוניינת בהפיכת התעמולה האנטי-סובייטית הישראלית של מרבית ההסברה הישראלית-יהודית, כדי להכשיר את הקרקע לשי"ר גישת רגן-גורבצ'וב ולהפשיטה בירושלים.

● מוסקווא תומכת בסוריה, כי מילחמתה נגד ראשי אש"ף — ואולי גם להיפך, רוצה להחזיר את סוריה מפני תפנית סובייטית אפשרית, אם ימשיך האפס' אליאסר להתקרב לאמ"ר ויקאם.

● סופר רצה להתחנף לשי"ר ולספק לו את החישובים שזה זקוק להם כדי לשפר את מעמדו הירוד בממשלה.

● סופר רצה קודם כל לעשות תעמולה לעצמו, לקידום הקריירה

מזרח בארנבונים אווירה דיסקרטית

שלו במישרד שהפך זה מכבר סניף של תנועת-החרות. וזכר השגרירות של סופר הוא כעת עסקן קטן של תנועת-החרות.

כל אחד מן ההסברים האלה, וכולם ביחד, יכולים להסביר את התעלומה.

לגמור ולספר

לחבריה

מוסקווא מזהרה, כמובן, להכחיש את השקרים הגסים של הרדיו הישראלי. היתה זאת הכחשה מעניינת, מפני של אגנתה את הר שגריר סופר, לא הכחישה את עצם קיום השחיה ולא נמסרה כלל עליי מישרד-החוזק הסובייטי, אלא עליידי סוכנות-הידיעות הרשמית טאס'ס בלבד.

זאת היתה הכחשה מתונה יחסית, המעידה על כוונת מוסקווא להמשיך במגעים. אך יתכן שתחשש להבא עיר בירה שבה יושב שגריר ישראלי שהוא קצת יותר ריס קחטי.

אשר לסופר, היה השכוע מי שהמליץ, ספק-בצחוק ספק-בצינות, לתבוע ממנו להיבדק בגלאי-שקר, כדי לבדוק מה מדוייק בריווח שלו ומה לא. על כך השיב בהלצה איש-ציבור אחר: "אין טעם לבדוק דיפ לומט בגלאי-שקר, כי דיפלומט אינו יודע כלל את ההבדל בין אמת ושקר". יתכן שהפרשה כולה היא רק המחשה דיפלומטית של הכלל העתיק: הגבר הישראלי גומר מהר, מפני שהוא צריך לרדף ולספר לחבריה.

תאסר עולם? זזה צחוק!

כל שהעונש היה חמור יותר וכבר יותר, כך היה החיך על פני הנוכחים רחב יותר ועליו יותר. מייד כשיצאו שלושת השופטים הפרופסור יעקב בוק, שמואל פינקלמן והר"ר צבי כהן, מאולם-המישפטים, התחילה החגיגה הגדולה. הנאשמים התנפלו איש על רעהו בחיבוקים ונשיקות. בני-מישפחה נדחקו אל יקיריהם והביעו גם הם שימחה ואושר. לרגע היה נדמה כאילו לא התרחש משהו רציני, ובית-המישפט רק קבע דבר טכני, העתיד להשתנות בקרוב מאוד.

לא נורא, הם ממילא ייצאו בקרוב. זה היה מישפטי-המפתח בהמולה שאחרי הקראת גיורי-הדין במישפט המחתי רת היהודית.

וכך נאמר, בין השאר, בגזר-הדין, שאותו כתב השופט שמואל פינקלמן: "קבוץ אנשים זה, שאת דינו של כל אחד מהם אנו נאים לגזור היום, מיוחד הוא במינו. רובם, אם לא כולם, כוגרי ישיבות ובעלי השכלה אקדמית גם יחד. רובם שירתו בצה"ל ונטלו חלק במילחמות ישראל. ביניהם קציני צבא, שנפצעו תוך כדי שרותם הצבאי, וביניהם גיבורי-מלחמת-ישראל. רובם אנשי תורה ועבודה, שהשליכו מאחוריהם דרך-חיים נוחה והלכו, הם ובני ביתם, להקים ישוב עברי, לעבדו ולשומרו.

יש מבין הנאשמים שחטאם בלהט אמונתם. שנטלו כל איש מחמתו ונתנו בה אש זרה... ואינו דומה חטאם של כאלה לפישעיהם של אחרים המבקשים להשמיד, להרוג ולאבר.

דברים אלה, שנאמרו בבית-המישפט באוזני עשרות האנשים שהצטופפו באולם הגדול, חיזקו בלב הנאשמים, בני מישפחותיהם וחבריהם, את האמונה כי ישיבתם בכלא היא עניין זמני, וכי חנינה מלאה תינתן בקרוב מאוד. הרי גם השופטים מכינים שהם שונים מרוצחים ופושעים אחרים. ברור מגזר-הדין, אמר אחד המתנחלים לאשתו של אחד האסירים, כי השופטים רומזים שהם עשו כמיטב יכולתם כדי להקל בעונש, וכי הם תומכים במתן חנינה בקרוב. כך ראו הכל את

יעקב הנמן, שנדון לשלוש שנים וארבעה חודשים, מחבק ידיד ומחייד. ה"שופט (מימין) צוחק. למטה: ה"כ-מורשה דרוקמן והתובעת דורית בייניש.

